02/01/2021

Συνεχίζει τις προκλήσεις η Τουρκία με την έναρξη του νέου έτους

/ Επικαιρότητα

Με την έναρξη της νέας χρονιάς του 2021 η Τουρκία συνεχίζει την ίδια αντιμετώπιση απέναντι στον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία. Συγκεκριμένα εχτές, Παρασκευή 1 Ιανουαρίου 2021, την πρώτη μέρα του χρόνου ο Τούρκος Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν προσευχήθηκε στην Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη. Το 2020 με απόφασή του μετέτρεψε τον ιστορικό Ναό του Βυζαντίου σε τζαμί ενώ το ίδιο έπραξε και για την Μονή της Χώρας προκαλώντας την αντίδραση της διεθνής κοινότητας.

Μετά την προσευχή την πρώτη μέρα του έτους ο Τούρκος Πρόεδρος μίλησε σε δημοσιογράφους και χαρακτήρισε την μετατροπή της Αγίας Σοφίας ως “το στέμμα του 2020”. Μάλιστα στη συνέχεια ο Ομέρ Τσελίκ, εκπρόσωπος του κόμματος του Τούρκου προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν υποστήριξε την άποψη αυτή εκφράζοντας την ευγνωμοσύνη του στον Τούρκο Πρόεδρο.

Διαβάστε – Συνεχίζεται η πρόκληση από την Τουρκία για την Αγία Σοφία

.

Η μετατροπή της Αγιάς – Σοφιάς προκάλεσαν τη διεθνή κατακραυγή του δυτικού πολιτισμού και επιβάρυνε της σχέσης της Τούρκιας τόσο με την Ευρώπη όσο και με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Μάλιστα, αργά χτες το βράδυ το Το αμερικανικό Κογκρέσο με πολύ μεγάλη πλειοψηφία ανέτρεψε το βέτο του Αμερικανού Προέδρου Ντόναλτ Τραμπ για τον αμυντικό προϋπολογισμό, που περιλαμβάνεις κυρώσεις κατά της Τουρκίας.

Συγκεκριμένα, η Γερουσία ενέκρινε, με 81 ψήφους υπέρ και 13 κατά, αυτόν τον προϋπολογισμό των 740 δισεκατομμυρίων δολαρίων παρά τις «ενστάσεις του προέδρου», σε μια έκτακτη συνεδρίαση που διεξήχθη ανήμερα της Πρωτοχρονιάς. Καθώς η Βουλή των Αντιπροσώπων έκανε το ίδιο τη Δευτέρα, το κείμενο υιοθετείται οριστικά. **Η Γερουσία των ΗΠΑ ανέτρεψε το βέτο του Τραμπ για τον αμυντικό προϋπολογισμό των ΗΠΑ για το 2021, που -μεταξύ άλλων- περιλαμβάνει την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία εντός 30 ημερών για την προμήθεια των ρωσικών πυραυλικών συστημάτων S-400.**

Η πλειοψηφία των Ρεπουμπλικανών γερουσιαστών ένωσε τη φωνή της με εκείνη των Δημοκρατικών, αψηφώντας τον Ρεπουμπλικανό ηγέτη λίγο πριν το τέλος της θητείας του κι ενώ εκείνος δήλωνε πάντα υπερήφανος για τη στήριξή τους.

Η ιστορική Θεολογική Σχολή της Χάλκης

50 χρόνια συμπληρώνονται το 2021 από την στιγμή που έκλεισε μέσα σε ένα βράδυ η ιστορική Θεολογική Σχολή της Χάλκης στις 21 Ιουλίου 1971.

Με την εγκαθίδρυση της τουρκικής δημοκρατίας το 1923, η Θεολογική Σχολή συνέχισε να λειτουργεί σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 της πολυμερούς διεθνούς Συνθήκης της Λωζάννης αλλά και βάσει της εσωτερικής τουρκικής νομοθεσίας. Πάρα ταύτα, η Χάλκη υπήρξε πάντα κόκκινο πανί για τους εθνικιστές στην Τουρκία. Η καταδίωξη της Σχολής ξεκίνησε επί εποχής Νεότουρκων όταν κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιχειρήθηκε, αναποτελεσματικά, η απαλλοτρίωσή της. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Σχολής αμφισβητήθηκε επίσης από την κεμαλική Τουρκία και διευθετήθηκε μόνο όταν το Φανάρι εξαναγκάστηκε να αποδεχθεί ως αντάλλαγμα την απώλεια της Εμπορικής Σχολής, το έτερο μεγαλοπρεπές κτίριο της Ρωμιοσύνης στη Χάλκη που ανήκε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Η Θεολογική Σχολή Χάλκης δεν μπορούσε να μην επηρεαστεί όταν κατά τη δύσκολή περίοδο της διετίας 1964-1965 διαδοχικές τουρκικές κυβερνήσεις εφάρμοσαν ένα σχέδιο αποδυνάμωσης και υπονόμευσης του πατριαρχικού θεσμού. **Τα περιοριστικά μέτρα στην περίπτωση της Χάλκης κορυφώθηκαν το 1971, όταν μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα, η ελεγχόμενη από τον στρατό υπηρεσιακή κυβέρνηση του Νιχάτ Ερίμ προχώρησε στην απαγόρευση της λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής. Νομικό πρόσχημα για το κλείσιμο της Χάλκης πρόσφερε απόφαση του τουρκικού συνταγματικού δικαστηρίου για την κατάργηση της ανώτατης ιδιωτικής παιδείας στην Τουρκία.**

Η απόφαση να περιληφθεί στα ανώτατα ιδρύματα ήταν σαφώς αυθαίρετη, αφού η Θεολογική Σχολή Χάλκης ήταν μειονοτικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, η λειτουργία του οποίου κατοχυρωνόταν από τη Συνθήκη της Λωζάννης. Ούτε λειτουργούσε υπό μορφή εμπορικής επιχείρησης ή συνεταιρισμού που απέβλεπε στο οικονομικό κέρδος, όπως οι λοιπές ιδιωτικές σχολές που καταργούνταν. Δεν είχε ποτέ αναγνωριστεί ως πανεπιστημιακό ίδρυμα από τις τουρκικές αρχές. Βάσει της τουρκικής νομοθεσίας παρείχε αποκλειστικά επαγγελματική θεολογική μόρφωση χωρίς να υπερβαίνει τον βαθμό και το επίπεδο σπουδών επαγγελματικής σχολής.

Παρά τις σχετικές διαμαρτυρίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στις αρχές Ιουλίου 1971 ανακοινώθηκε και επισήμως η παύση λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής Χάλκης, η οποία έκτοτε παραμένει κλειστή με διαδοχικές τουρκικές κυβερνήσεις να αρνούνται πεισματικά στην ελληνορθόδοξη μειονότητα το δικαίωμα της εκπαίδευσης των κληρικών της.

Η τουρκική κυβέρνηση, παρά τις διεθνείς πιέσεις αλλά και τις δικές της δεσμεύσεις, όχι μόνο δεν έχει προχωρήσει ακόμα στο άνοιγμά της αλλά προχωρά στην ίδρυση θεολογικού κέντρου ισλαμικών σπουδών στη Χάλκη.

Σύμφωνα με την τουρκική εφημερίδα Sozcu, οι εγκαταστάσεις του εγκαταλελειμμένου εδώ και χρόνια νοσοκομείου νοσημάτων θώρακος της Χάλκης, το παλιό σανατόριο, μεταβιβάστηκαν από την κυβέρνηση στη Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκίας, προκειμένου να λειτουργήσει εκεί θεολογικό κέντρο ισλαμικών σπουδών.

Η Ιστορία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης:

Στο Λόφο της Ελπίδας βρίσκεται εγκατεστημένη η Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή της Αγίας Τριάδος. Αυτός ο τίτλος απαντάται νωρίς, αλλά το ίδιο νωρίς βρίσκει κανείς και άλλες ονομασίες, ιστορικές και μη, όπως η «μονή της (του) Χαλκίτου», «το μοναστήρι της Χάλκης», «η μονή των Δεσποτών», «η Σιών», «η Νέα Σιών», «του Εσόπτρου», «του Κατόπτρου», «Περίβλεπτος», «Στούδιον Σοφίας και Μαθημάτων».

Στη «μονή της Χάλκης» σώζεται μαρτυρία ότι παρέμεινε ως ασκητής για δέκα χρόνια (809-811) ο Θεόδωρος Στουδίτης.

Επίσης διέμεινε για δέκα χρόνια στη «μονή της Χάλκης», πιθανώς εδώ, η αυτοκράτειρα Θεοδώρα, χήρα του Λέοντος Ε᾽, μαζί με τον υιό της Βασίλειο, ύστερα από εντολή του αυτοκράτορα Μιχαήλ Β᾽ (9ος αι.).

Το 1063 η βασίλισσα Αικατερίνη η Κομνηνή, με το μοναστικό όνομα Ξένη, αφιερώνει στη μονή χειρόγραφο ευαγγέλιο, στο οποίο ονομάζει τη μονή ως «μονή της αγίας Τριάδος Χάλκης».

Άγνωστος παραμένει ο ακριβής χρόνος ίδρυσης της μονής της Αγίας Τριάδος. Σύμφωνα με μία παράδοση, την οποία πρώτος κατέγραψε ο Κωνστάντιος Α᾽ ο από Σιναίου (19ος αι.), ιδρυτής της μονής φέρεται ο ιερός Φώτιος Α᾽ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (858-867, 877-886). Αυτή την άποψη υιοθέτησαν οι περισσότεροι από τους μεταγενέστερους, οι οποίοι έγραψαν κάτι για τη μονή. Αυτή η παράδοση πέρασε και στην υμνολογία της Εκκλησίας. Ίσως η μονή να ήταν αρχαιότερη και ο ιερός Φώτιος να υπήρξε ο πρώτος ανιδρυτής (κτήτοράς) της.

Ήδη από την ίδρυση της Ιεράς Θεολογικής Σχολής (της Χάλκης) το 1844, η ιερά μονή της Αγίας Τριάδος, με πρώτο σχολάρχη της τον μητροπολίτη Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνο Τυπάλδο (1795-1867), αποδέχθηκε την προαναφερθείσα παράδοση και αναγνώρισε ως προστάτη τόσο της μονής όσο και της Θεολογικής Σχολής τον ιερό Φώτιο. Αυτή η συγκυρία υπήρξε πολύ επιτυχής και από πλευράς ιδεολογικής κατεύθυνσης, δογματικών αρχών και γενικής μόρφωσης. Μάλιστα, τελεί τη μνήμη του πανηγυρικά την 6η Φεβρουαρίου, ενώ πανηγυρίζει και κατά την εορτή της Αγίας Τριάδος διατηρώντας την αρχαία μοναστική παράδοση.

Η εορτή του ιερού Φωτίου εορτάζεται πανηγυρικώς κάθε χρόνο από την «Εστία Θεολόγων Χάλκης» στην Ελλάδα, την Κυριακή, η οποία συμπίπτει πριν η μετά την εορτή, με πανηγυρική λειτουργία και με την ετήσια συγκέντρωση των μελών της

στην Αθήνα.

Από την αρχή, πιθανώς τον 9ο αι., η μονή ως σταυροπηγιακή είχε την εξάρτησή της από τον Οικουμενικό Θρόνο. Η σταυροπηγιακή της αξία ανανεώνεται από τους κατά καιρούς Οικουμενικούς Πατριάρχες (Μητροφάνη Γ᾽ 1569, Γαβριήλ Δ᾽ 1781, Γερμανό Δ᾽ 1843).

Δεύτερος ανακαινιστής της μονής ήταν ο Μητροφάνης: α. Μεταξύ των ετών 1540-1545, μοναχός και ηγούμενος, β. ως Μητροπολίτης Καισαρείας μεταξύ 1551-1565, και γ. ως Οικουμενικός Πατριάρχης Μητροφάνης ο Γ᾽ (1565-1572, 1579-1580). Ο Μητροφάνης έκτισε από την αρχή και διακόσμησε την ερειπωμένη μονή, συνέστησε εκ νέου την αδελφότητα, έγινε ηγούμενος και εμπλούτισε τη μονή με μία βιβλιοθήκη χειρογράφων.

Τρίτος κτήτορας και ευεργέτης της μονής ήταν το 1772 ο μοναχός και ηγούμενος Σαμουήλ από την Χίο. Ανοικοδόμησε τα τείχη και τον περίβολο, τη βόρεια πλευρά, ανοικοδόμησε και καλλώπισε τον ναό, έκτισε νέα κελλιά και οικίσκους, κατασκεύασε τις στέρνες, τη μία στην κύρια είσοδο και την άλλη κοντά στον ναό.

Τέταρτος κτήτορας και ανακαινιστής της μονής υπήρξε ο Πατριάρχης Γερμανός Δ᾽ (1842-1845, 1852-1853). Ο Γερμανός έχοντας επισκεφθεί το 1842 την ερειπωμένη και κατεστραμμένη από φωτιά το έτος 1821 ιερά μονή, και μετά από άδεια της οθωμανικής αρχής, ανέλαβε την ανίδρυσή της, του βασικού κτιρίου, του φούρνου, του μαγειρείου, της κινστέρνας κ.λπ.. Επίσης ανακαίνισε την εκκλησία της μονής, η οποία είχε υποστεί βλάβες από σεισμό και ήταν ετοιμόρροπη. Την 13η Σεπτεμβρίου 1844 ο Πατριάρχης με συλλειτουργούς τους μητροπολίτες του Θρόνου τέλεσε αυτοπροσώπως τα εγκαίνια της εκκλησίας.

Παρακάτω δίνονται τα ονόματα όσων υπήρξαν ηγούμενοι της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης:

Ανώνυμος, ηγούμενος της μονής της Χαλκίτου (809-811), πιθανώς ο Ευδόκιμος, ο οποίος αναφέρεται από τον Θεόδωρο Στουδίτη.

Ιωάννης ο μοναχός, ο οποίος ανακαίνισε τη μονή του Χαλκίτου.

Κλήμης ο Α᾽, ο οποίος αναφέρεται σε επιστολή του Θεόδωρου Στουδίτη, την οποία απέστειλε στην αυτοκράτειρα Θεοδοσία.

Λέων ο μοναχός, πιθανώς στα χρόνια του αυτοκράτορα Ιωάννη Αʼ του Τσιμισκή (969-976).

Μετά από τον Λέοντα και έως το 1540 τα ονόματα των ηγουμένων παραμένουν άγνωστα.

Μητροφάνης, α. 1540-1545, β. 1551-1565.

Μοναχός Ιωσήφ, 1609-1616 επί Πατριάρχου Γαβριήλ Αʼ.

Ιερομόναχος Μάξιμος, ο οποίος αναφέρεται σε χειρόγραφο της μονής.

Διονύσιος Αʼ, 1691.

Κλήμης Βʼ, 1714.

Ιερομόναχος Αρσένιος.

Διονύσιος Βʼ.

Ιάκωβος Αʼ.

Ιερομόναχος Ιωσήφ.

Σαμουήλ 1778.

Ιερομόναχος Άνθιμος.

Δαμασκηνός.

Ιερομόναχος Αθανάσιος, 1826.

Ιάκωβος ο Βʼ από την Άνδρο, 1826-1834.

Μετά την ίδρυση, κατά το 1844 (-1971/1991), της Θεολογικής Σχολής οι εκάστοτε σχολάρχες λάμβαναν και το αξίωμα του ηγουμένου της ιεράς μοναστικής και κοινοβιακής αδελφότητας, την οποία απαρτίζουν με έναν ιδιότυπο τρόπο οι αδελφοί της Ιεράς Μονής της Αγίας Τριάδος, οι καθηγητές και οι μαθητές της spying apps. Μόνο ηγούμενοι υπήρξαν οι Μητροπολίτες Σταυρουπόλεως Μάξιμος Ρεπανέλλης (για το διάστημα 1971-1991), Θεωδορουπόλεως Γερμανός Αθανασιάδης (1991-1995), Μοσχονησίων (νυν Γέρων Δέρκων) Απόστολος Δανιηλίδης (1995-2011). Από τον Σεπτέμβριο του 2011 έως την εκλογή του σε Αρχιεπίσκοπο Αμερικής, ηγούμενος ήταν ο τότε Μητροπολίτης Προύσης κ. Ελπιδοφόρος (Λαμπρυνιάδης), ο οποίος κατόπιν αδείας και προτροπής του

Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, προχώρησε στην ανασύσταση μοναστικής αδελφότητος. Στη συνέχεια Ηγούμενος ανέλαβε μέχρι την εκλογή του σε Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου ο τότε Επίσκοπος Ερυθρών Κύριλλος ενώ Ηγούμενος σήμερα από τον Μάρτιο του 2020 είναι ο Επίσκοπος Αραβισσού κ. Κασσιανός.